

Brussel, 18 februari 2019
(OR. en)

6339/19

COHOM 22
CONUN 15
COASI 28
MAMA 32
COEST 34
COAFR 28
DEVGEN 27
CFSP/PESC 121

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	18 februari 2019
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6228/19 COHOM 18 COPS 35 CONUN 12 COASI 27 MAMA 31 COEST 31 COAFR 27 DEVGEN 24 CFSP/PESC 114
Betreft:	Conclusies van de Raad over de prioriteiten van de EU in de mensenrechtenfora van de VN in 2019

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de prioriteiten van de EU in de mensenrechtenfora van de Verenigde Naties in 2019, die de Raad tijdens zijn 3673e zitting op 18 februari 2019 heeft aangenomen.

**Conclusies van de Raad over de prioriteiten van de EU
in de mensenrechtenfora van de VN in 2019**

1. De waarden waarop de Europese Unie berust, zijn eerbied voor de mensenrechten, menselijke waardigheid, vrijheid, gelijkheid en solidariteit. De EU zet zich in voor de bevordering en bescherming van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat, die ook een belangrijke rol spelen in het garanderen van vrede en duurzame veiligheid, als hoekstenen van haar externe optreden. De EU is eensgezind in haar niet aflatende steun voor het mensenrechtensysteem van de VN, dat op precies deze waarden berust, en zij zal het in 2019 actief blijven ondersteunen, verdedigen en propageren als één van de prioriteiten van haar externe optreden.
2. De Europese Unie zal schendingen en misbruik van de mensenrechten aan de kaak blijven stellen, ongeacht waar ze zijn begaan, zal staten en niet-statelijke actoren blijven verzoeken ze te voorkomen en onmiddellijk te beëindigen, en zal tevens rechtvaardigheid en verantwoordingsplicht blijven nastreven. De EU staat volledig achter het werk en het mandaat van de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten en dringt er bij alle staten op aan de onafhankelijkheid van de Hoge Commissaris en haar Bureau te eerbiedigen en volledig met hen samen te werken bij de uitvoering van hun mandaat.
3. De Europese Unie zal gebruikmaken van alle beschikbare instrumenten en fora om haar toezeggingen op het gebied van de mensenrechten na te komen en de mensenrechten overal ter wereld te bevorderen, onder meer in het kader van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties, de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en andere betrokken fora, in overeenstemming met het EU-Verdrag en het VN-Handvest, en via publieke verklaringen, diplomatieke demarches, publieke diplomatie, mensenrechten- en politieke dialogen, de universele periodieke doorlichting, samenwerking met de Speciale Procedures van de VN, en sancties, al naar gelang. De EU zal streven naar het opbouwen van coalities over zowel thematische kwesties als landspecifieke situaties. Zij zal actief contact onderhouden met het maatschappelijk middenveld. De EU streeft naar het uitdragen van het beginsel "verantwoordelijkheid om te beschermen" in haar externe optreden, onder meer via haar missies en operaties op de grond.

4. De EU bevestigt haar gehechtheid aan multilateralisme en een op regels gebaseerde internationale orde. Zij is verheugd over de recente besluiten van de Mensenrechtenraad om efficiënter te gaan functioneren en herhaalt haar toezegging om met alle belanghebbenden te blijven samenwerken voor een sterkere Mensenrechtenraad en tegelijkertijd de verwezenlijkingen van de Raad te beschermen en zijn unieke rol en toegevoegde waarde te erkennen, ook als onderdeel van de bredere hervorming van de VN. Zij wijst er nog eens op dat alle VN-leden, waaronder de leden van de Mensenrechtenraad, de hoogste mensenrechtennormen moeten aanleggen. In dit jubileumjaar bevestigt de EU opnieuw haar steun aan de Raad van Europa en het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.
5. De Europese Unie zal streven naar een mensenrechtendialoog met alle staten, onder meer via de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten die nauw samenwerkt met regionale speciale vertegenwoordigers van de EU. De EU blijft alle staten oproepen om mensenrechtenmechanismen van de VN en andere mandaathouders volledige, onvoorwaardelijke en ongehinderde toegang te geven tot hun grondgebied, regio's en conflictgebieden. De EU verwacht van alle staten dat zij met de VN samenwerkende mensen respecteert en beschermt, en veroordeelt elke vorm van intimidatie, pesterijen en represailles tegen deze mensen en betuigt in dit verband nogmaals haar steun aan het werk van de adjunct-secretaris-generaal van de VN voor de mensenrechten. De EU zal nationale en lokale initiatieven voor een betere naleving van de mensenrechten erkennen en ondersteunen, met name via de follow-up, onder meer in de Mensenrechtenraad, van haar initiatief "Good Human Rights Stories". De EU is ingenomen met de inzet van Argentinië, Burkina Faso, Kaapverdië, Chili, Georgië, Indonesië, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Peru, de Republiek Korea, Gambia, Tunesië en Uruguay voor het initiatief en het delen van positieve verhalen inzake mensenrechten.
6. De Europese Unie zal de staten die nog niet tot essentiële mensenrechtenverdragen zijn toegetreden of deze nog niet hebben geratificeerd, bij elke gelegenheid verzoeken dat alsnog te doen. In overeenstemming met de conclusies van de Raad van 2018 over het Internationaal Strafhof naar aanleiding van het feit dat 20 jaar geleden het Statuut van Rome werd aangenomen, zal de EU elke kans benutten om alle staten die dat nog niet hebben gedaan op te roepen om toe te treden tot het Statuut van Rome of het te ratificeren, de bepalingen ervan volledig uit te voeren in eigen land, het Internationaal Strafhof te ondersteunen en er volledig mee samen te werken.

7. De Europese Unie bevestigt dat alle mensenrechten wereldwijd moeten worden verwezenlijkt, ongeacht of het gaat om civiele dan wel politieke rechten, of om economische, sociale en culturele rechten, en dat er geen rangorde van mensenrechten bestaat. De EU herinnert aan de centrale plaats van de mensenrechten in de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de daarin opgenomen duurzame-ontwikkelingsdoelen, en roept de VN op om nauwlettend toe te zien op de naleving ervan. De EU is vastbesloten met alle landen samen te werken ter bevordering van de eerbiediging, de bescherming en de geleidelijke verwezenlijking van economische, sociale en culturele rechten, met inbegrip van het recht op onderwijs, het recht op voedsel, en het recht op veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen als onderdeel van het recht op een adequate levensstandaard, en zij herhaalt haar steun voor het recht op ontwikkeling, op grond van de ondeelbaarheid, onderlinge afhankelijkheid, universele geldigheid en de onvervreemdbaarheid van alle mensenrechten. In dit jaar dat in het teken staat van de 40e verjaardag van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, zal de EU zich ervoor blijven inzetten dat mannen en vrouwen deze rechten in gelijke mate genieten. De EU bevestigt haar sterke gehechtheid aan het recht van eenieder op de hoogst haalbare norm van lichamelijke en geestelijke gezondheid, ook in haar externe optreden, waarin zij ernaar streeft mondiale gezondheidsbedreigingen het hoofd te bieden, veerkrachtige gezondheidszorgstelsels te ondersteunen en de toegang tot betaalbare essentiële geneesmiddelen te verbeteren.
8. De Europese Unie wijst er andermaal op dat zij altijd en onder alle omstandigheden een sterk en uitgesproken tegenstander van de doodstraf is. In dit verband verheugt zij zich over de vorderingen inzake de afschaffing ervan in de wereld. Zij stelt met tevredenheid vast dat er nu veel meer steun is voor de resolutie over het moratorium op de doodstraf van de Algemene Vergadering van de VN. De EU zal de laatste landen die nog steeds de doodstraf toepassen, onverminderd verzoeken om een moratorium in te voeren als eerste stap naar de volledige en wettelijke afschaffing van de doodstraf, en zal landen waar een moratorium van kracht is, blijven aanmoedigen om alle maatregelen te nemen voor de volledige afschaffing ervan. Zij moedigt de landen waar de doodstraf is afgeschaft, aan om deze verwezenlijking grondwettelijk te beschermen en het tweede facultatieve protocol bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten te ratificeren. De EU zal zich blijven uitspreken tegen de toepassing van de doodstraf, met name wanneer de daders van misdrijven jonger zijn dan 18 jaar, op zwangere vrouwen, geesteszieken of verstandelijk gehandicapten, of in strijd met andere minimumnormen, en tegen massa-executies en doodvonnissen op basis van afgedwongen bekentenissen.

9. De Europese Unie, één van de mede-initiatiefnemers van de "Global Alliance to end trade in goods used for capital punishment and torture", zal zich krachtig blijven verzetten tegen het gebruik van foltering en andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing door statelijke en niet-statelijke actoren, waar ook ter wereld, en tegen de praktijk van gedwongen verdwijningen en buitengerechterlijke, standrechtelijke of willekeurige executies, en zal dit streng veroordelen. In dit opzicht blijft de EU met grote bezorgdheid de vele gevallen volgen die recent zijn gemeld in Burundi, de Republiek Tsjetsjenië (Russische Federatie), de door de Russische Federatie illegaal geannexeerde Autonome Republiek van de Krim en de stad Sebastopol, en de delen van Oost-Oekraïne die momenteel niet onder regeringscontrole staan, de Democratische Republiek Congo, de Democratische Volksrepubliek Korea, Egypte, Libië, Myanmar, Nicaragua, Pakistan, de Filipijnen, Saudi-Arabië, Zuid-Sudan, Syrië, Venezuela en Jemen. De EU roept alle staten op ervoor te zorgen dat beweerde gevallen van foltering, gedwongen verdwijningen en buitengerechterlijke executies snel en effectief aan een onpartijdig en transparant onderzoek onderworpen worden, zodat de verantwoordelijken daarvoor kunnen worden vervolgd. De EU blijft ernstig bezorgd over de gemelde gevallen van mishandeling en foltering van gevangenen in China en roept de autoriteiten op deze grondig te onderzoeken.
10. De EU zal zich krachtig blijven verzetten tegen alle vormen van discriminatie, waaronder discriminatie op grond van geslacht, ras, etnische of sociale afkomst, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, handicap, leeftijd, seksuele gerichtheid en genderidentiteit, en zal consequent en constructief samenwerken onder de paraplu van VN-mandaten inzake geweld en discriminatie op de genoemde of andere gronden, en zal verdere werkzaamheden van de VN in dit verband ondersteunen.

11. De EU zal actief en prioritair blijven deelnemen aan internationale actie voor gender-gelijkheid, voor het volle genot van alle mensenrechten door alle vrouwen en meisjes en voor hun empowerment. De EU zal de genderdimensie blijven integreren in alle activiteiten van de Mensenrechtenraad, de Algemene Vergadering en andere mensenrechtenfora. Onder verwijzing naar de Europese consensus inzake ontwikkeling blijft de Raad in dit verband gecommitteerd aan het bevorderen, beschermen en verwezenlijken van alle mensenrechten, aan de volledige en daadwerkelijke uitvoering van het actieprogramma van Peking, het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) en de resultaten van de toetsingsconferenties van die programma's, alsmede aan seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Preventie, bestrijding en vervolging van alle vormen van gendergerelateerd geweld, waaronder schadelijke praktijken en discriminatie van vrouwen en meisjes, en het garanderen van hun fysieke en psychologische integriteit zal centraal staan in het optreden van de EU, ook tijdens en na conflictsituaties. De EU zal zich blijven beijveren voor de effectieve uitvoering van Resolutie 1325 van de VN-Veiligheidsraad en daaropvolgende resoluties over vrouwen, vrede en veiligheid, in overeenstemming met de conclusies van de Raad van 2018 over de uitvoering van het genderactieplan en de nieuwe EU-strategie inzake vrouwen, vrede en veiligheid.

12. De EU zal alles in het werk stellen om de mensenrechten van alle kinderen, met name kinderen in kwetsbare situaties, te doen eerbiedigen, de bescherming ervan te bevorderen en ze te verwezenlijken. De EU zal nauw samenwerken met de VN, met name de speciale vertegenwoordigers van de secretaris-generaal van de VN voor kinderen en gewapende conflicten en inzake geweld tegen kinderen, en de betreffende speciale procedures van de VN, om het doden, verminken en ontvoeren van kinderen in conflictsituaties en seksueel geweld te voorkomen en te beëindigen, een einde te maken aan aanvallen op scholen en ziekenhuizen, kinderen in deze situaties toegang te geven tot humanitaire hulp, en het ronselen en inzetten van kinderen door conflictpartijen en terroristische groeperingen een halt toe te roepen. De EU blijft ernstig bezorgd over het ronselen en inzetten van kinderen, zoals erkend in het rapport uit 2018 van de secretaris-generaal van de VN voor kinderen en gewapende conflicten, in de Centraal-Afrikaanse Republiek, Somalië, Zuid-Sudan, Syrië en Jemen; en over het grote aantal kinderen dat is gedood of verminkt, onder meer in de Democratische Republiek Congo, Irak, Myanmar, Syrië en Jemen, alsook over het grote aantal geverifieerde gevallen van verkrachting en andere vormen van seksueel geweld, onder meer in de Centraal-Afrikaanse Republiek, de Democratische Republiek Congo, Libië, Myanmar en Zuid-Sudan.
13. De EU zal de kinderrechten blijven bevorderen en beschermen, onder meer in VN-fora. Dat het in 2019 30 jaar geleden is dat het Verdrag inzake de rechten van het kind werd aangenomen, is zowel een belangrijke mijlpaal als een gelegenheid om onze toewijding aan de volledige en wereldwijde uitvoering van het Verdrag en de bijbehorende protocollen te herhalen, en de gemaakte vorderingen sinds de goedkeuring ervan te evalueren. De EU zal steun blijven verlenen aan initiatieven voor het waarborgen van universele toegang tot hoogwaardig en inclusief onderwijs voor iedereen, met bijzondere aandacht voor kinderen in kwetsbare situaties, voor het uitbannen van alle vormen van geweld tegen kinderen, met inbegrip van pesten en cyberpesten, en van schadelijke praktijken zoals kinderhuwelijken, vroege en gedwongen huwelijken en vrouwelijke genitale verminking, en voor de bevordering en bescherming van de rechten van kinderen zonder ouderlijke zorg.

14. De EU zal zich overal ter wereld blijven verzetten tegen alle vormen van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante vormen van onverdraagzaamheid. De EU zal doorgaan met het bevorderen en beschermen van de vrijheid van godsdienst en overtuiging, waarvan de vrije beleving bijdraagt tot democratie, ontwikkeling, vrede en stabiliteit, en met het veroordelen van de vervolging en discriminatie van leden van religieuze minderheden over de hele wereld, en het misbruik van de godslasteringswetten. De EU zal zich blijven verzetten tegen het aanzetten tot geweld of haat, op welke wijze dit ook gebeurt, en haatzaaiende uitlatingen, zowel online als offline.
15. De EU blijft alle staten aansporen de mensenrechten van leden van minderheden, waaronder nationale, etnische en religieuze minderheden, te eerbiedigen, te beschermen en na te komen. Zij verzoekt de staten te zorgen dat de in de Verdragen van de VN en de Raad van Europa neergelegde rechten die reeds door mensen uit nationale minderheden worden uitgeoefend, worden geëerbiedigd. De EU is verontrust over aanhoudende schendingen in Kameroen, Myanmar, Pakistan, de Russische Federatie en de door de Russische Federatie illegaal geannexeerde Autonome Republiek van de Krim en de stad Sebastopol en delen van Oost-Oekraïne die momenteel niet onder regeringscontrole staan. Ze volgt eveneens met zorg de situatie in Oeigoerse autonome regio Xinjiang, de politieke heropvoedingskampen aldaar, en de grootschalige surveillance en de beperkingen waar met name de Oeigoeren mee te maken krijgen. Ze zal er bij China op blijven aandringen de vrijheid van meningsuiting, culturele diversiteit en de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging te eerbiedigen, niet in de laatste plaats in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang en de Tibetaanse Autonome Regio.
16. De EU zal, ter ondersteuning van SDG 16, staten blijven aansporen te zorgen voor de goede werking van de democratische instellingen, eerbiediging van de rechtsstaat en de beginselen van behoorlijk bestuur, de vrijheid van mening en meningsuiting, zowel on- als offline, de vrijheid van vreedzame vergadering en vereniging en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. In dat opzicht volgt zij met bezorgdheid de situatie in Belarus, Bangladesh, Cambodja, Eritrea, Guatemala, Nicaragua, de Russische Federatie, Soedan, Turkije en Venezuela. De EU dringt er bij alle staten op aan om bij hun reactie op terroristische misdrijven het interationaal recht, waaronder het internationaal recht inzake mensenrechten, volledig te eerbiedigen. Zij onderstreept het belang om de rechten van slachtoffers van terroristische misdrijven te beschermen en bevorderen. Met name met betrekking tot kunstmatige intelligentie zal zij letten op de bescherming en bevordering van mensenrechten.

17. De EU blijft alle staten oproepen zich te houden aan het internationaal humanitair recht en het internationaal recht inzake mensenrechten en volledige, tijdige en ongehinderde toegang tot het hele land te waarborgen zodat mensen in nood humanitaire hulp kan worden geboden. Ze zal in dit verband de situatie nauwkeurig blijven volgen in de door de Russische Federatie illegaal geannexeerde Autonome Republiek van de Krim en de stad Sebastopol, de delen van Oost-Oekraïne die momenteel niet onder regeringscontrole staan, Myanmar, de bezette Palestijnse gebieden waar Israël verplichtingen heeft krachtens het internationaal humanitair recht, Syrië en Jemen. Ook blijft de EU pleiten voor ongehinderde toegang voor mechanismen voor toezicht op de mensenrechten in de afgescheiden regio's Abchazië en Zuid-Ossetië. De EU zal haar verplichting om het recht inzake mensenrechten te handhaven met betrekking tot vluchtelingen, ontheemden en migranten gestand doen. Zij benadrukt dat alle vormen van mensenhandel als ernstige mensenrechtenschendingen gelden en bovendien als een soort georganiseerde misdaad beschouwd worden. Zij blijft alle staten aansporen mensenhandel te voorkomen, de slachtoffers te beschermen en de daders effectief te vervolgen.
18. De EU blijft het documenteren van alle schendingen van het internationale recht inzake mensenrechten steunen, met name systematische, wijdverbreide en ernstige schendingen van mensenrechten waarvan sommige als genocide, misdaden tegen de menselijkheid of oorlogsmisdaden kunnen worden aangemerkt, evenals inspanningen om bewijs te verzamelen met het oog op toekomstige juridische acties, door onder meer door de VN gemandateerde Onderzoekcommissies en internationale mechanismen, zoals recentelijk met betrekking tot Burundi, de Democratische Volksrepubliek Korea, Myanmar, Syrië en Jemen, om de plegers van zware misdrijven op een later moment ter verantwoording te kunnen roepen voor het Internationaal Strafhof of nationale jurisdicties.

19. De EU blijft alle staten aansporen om de vrijheid van mening en meningsuiting te bevorderen en te beschermen, evenals de veiligheid van journalisten en bloggers. Ze blijft het maatschappelijk middenveld en mensenrechtenverdedigers met alle beschikbare middelen, en waar ze ook gevaar lopen, steunen, en strijden tegen de krimpende ruimte voor het maatschappelijk middenveld. In dit opzicht volgt de EU met grote bezorgdheid de situatie in Azerbeidzjan, Bahrein, Belarus, Burundi, Cambodja, China, de door de Russische Federatie illegaal geannexeerde Autonome Republiek van de Krim en de stad Sebastopol en de delen van Oost-Oekraïne die momenteel niet onder regeringscontrole staan, Egypte, Iran, Myanmar, Nicaragua, Saudi-Arabië, de Russische Federatie, Tanzania, Turkije, Venezuela, Vietnam en Zimbabwe. De EU is uitermate bezorgd en zal bedreigingen en aanvallen, lastercampagnes, kwaadwillige vervolging, reisverboden, willekeurige arrestaties, gedwongen verdwijning, detentie van en represailles tegen mensenrechtenverdedigers, journalisten, bloggers, mediawerkers en mensenrechtenadvocaten dientengevolge streng blijven veroordelen en blijven aandringen op verantwoording. Ze zal bijzondere aandacht besteden aan de specifieke risico's die vrouwen, inheemse mensenrechtenverdedigers en andere mensenrechtenverdedigers in kwetsbare situaties lopen, met inbegrip van zij die opkomen voor de mensenrechten van LHBTI's. De EU zal zich blijven verzetten tegen onevenredige juridische en administratieve belemmeringen voor maatschappelijke organisaties, waaronder zeer strenge registratieregelingen en restricties op het ontvangen van financiering.
20. De EU zal zowel bij haar extern optreden als in haar intern beleid de uitvoering van de leidende beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten van de VN blijven bevorderen, onder meer door middel van initiatieven inzake zorgvuldigheidseisen ten aanzien van de mensenrechten, de toegang tot rechtsmiddelen voor slachtoffers van misbruik door bedrijven, en steun aan verdedigers van de mensenrechten van inheemse volkeren. De leidende beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten van de VN en verantwoord ondernemerschap zijn middelen om de duurzame-ontwikkelingsdoelen te implementeren. Door middel van dialogen met derde landen en andere instrumenten zal de EU het overnemen en uitvoeren van de leidende beginselen van de VN door middel van Nationale actieplannen inzake bedrijfsleven en mensenrechten bevorderen en waar nodig steunen. Ze zal de mogelijkheden onderzoeken om meer vaart te zetten achter de uitvoering van de leidende beginselen van de VN, inclusief een eventueel daarmee verband houdend actieplan van de EU. De EU zal veelbelovende multi-stakeholderinitiatieven, zoals de International Code of Conduct for Private Security Providers Association of het Centre for Sports and Human Rights, blijven volgen.